

UDENRIGSMINISTERIET

Talepunkt til brug for udviklingsministerens deltagelse i samråd i udenrigsudvalget d. 7. juni 2018 vedr. Samrådsspørgsmål W: *Ministeren bedes redegøre for status for implementeringen af Verdensmålene internationalt og særligt med henblik på de mål, der er i fokus til den årlige, globale rapportering i New York, UN High Level Political Forum, i 2018.*

Tak for muligheden for at sætte fokus på verdensmålene og drøfte, hvordan det går med at gennemføre dem.

Jeg vil besvare spørgsmålet ved dels at redegøre for den foreløbige status internationalt for verdensmålene, og dels ved at give eksempler på, hvad Danmark konkret gør gennem udviklingssamarbejdet på de mål, der er i fokus på årets HLPF. Vi gør nemlig rigtig meget, og har – som I ved – også gjort verdensmålene til et omdrejningspunkt i den udviklingspolitiske og humanitære strategi, Verden 2030.

For god ordens skyld vil jeg minde om, at opfølgning på verdensmålene i Danmark er finansministerens ressort. Jeg vil derfor ikke komme ind på denne del af opfølgningen. Blot vil jeg nævne, at regeringen inden for kort tid forventer at kunne offentliggøre en fremdriftsrapport på målsætningerne i regeringens handlingsplan.

[Overordnet status for verdensmålene globalt]

FN's Generalsekretær har mandat til hvert år at offentliggøre en rapport, der redegør for fremskridt inden for verdensmålene. FN har netop delt en foreløbig rapport, som fortsat kan undergå visse ændringer, og som jeg vil basere min besvarelse på. Så snart den endelige rapport foreligger, vil vi kunne oversende den til udvalget.

Datagrundlaget i Generalsekretærens rapport er fortsat spinkelt og holdt relativt overordnet, hvilket skal ses i lyset af de få år, der er gået siden verdensmålenes vedtagelse i 2015.

Den overordnede konklusionen er dog klar: Der er sket fremskridt, men ikke nok til, at vi når i mål inden 2030, hvis tempoet ikke sættes op.

Et par eksempler på status i nogle af de overordnede mål. Med hensyn til mål 1 om fattigdom er andelen af verdens befolkning, der lever i dyb fattigdom faldet fra 35 procent til lige under 11 pct. siden 1990. Det er et stort fremskridt og viser, at det er muligt at bekæmpe fattigdom. Men tallet dækker også over, at der fortsat er ca. 783 millioner mennesker, der lever i dyb fattigdom. Heraf bor mere end halvdelen i Afrika syd for Sahara. Målet er, som bekendt, at dyb fattigdom skal være udryddet i 2030. De fremskridt, der er gjort, giver anledning til optimisme, men ingen tvivl om, at opgaven fortsat er meget stor.

I forhold til verdensmål 2 om ”stop sult”, viser de seneste tal, at ca. 11 pct. af verdens befolkning er underernærede sammenlignet med 15 pct. i 2000. Desværre fremgår det, at udviklingen faktisk går den forkerte vej pga. konflikter, tørke og andre katastrofer. Andelen, der sulter, er således stigende.

På verdensmål 3 om sundhed er der fremskridt, men også massive udfordringer. I forhold til perioden fra 2000-2005, hvor kun 62 procent af fødsler fandt sted med sundhedspersonale til stede, er det tal for perioden 2012-2017 steget til 80 procent. Det gør en stor forskel. Men alt for mange kvinder får ikke den støtte og behandling, de bør have, og der dør årligt fortsat ca. 300.000 kvinder i forbindelse med graviditet og fødsler.

Vores opgave frem mod 2030 bygger på de allerede opnåede udviklingsresultater og de erfaringer, vi har gjort os, blandt andet fra 2015-målene, der var forløberne til verdensmålene. En af erfaringerne er blandt andet, at vi skal have fokus på de mest marginaliserede. Vi skal opnå resultater der, hvor fattigdommen har bidt sig fast, og visse steder endda er blevet værre, såsom i nogle lande i Afrika syd for Sahara.

En af mine egne mærkesager er at styrke indsatsen for kvinder. Her kan vi virkelig gøre en forskel, illustreret ved, at verdens BNP anslås at kunne stige med 25 pct., hvis der var fuld ligestilling. Det er også først gennem fuld ligestilling og sikring af kvinders reelle ret og mulighed for at be-

stemme over egen krop, at vi kan adressere det faktum, at befolkningstilvæksten sine steder risikerer at udfordre udviklingsresultaterne.

Andre ”game-changers” knytter sig til et større unge fokus og på at udnytte de muligheder, som nye teknologier giver.

[HLPF – de specifikke verdensmål]

På det kommende High Level Political Forum i New York d. 9.-18. juli vil der blive gjort status på seks specifikke mål: nr. 6, 7, 11, 12, 15 og 17. Lad mig give udvalgte eksempler på fremskridt og fortsatte udfordringer på målene med udgangspunkt i FN Generalsekretærens foreløbige rapport.

[Mål 6 – rent vand og sanitet]

På mål 6, som omhandler sikker adgang til vand og sanitet samt, at dette forvaltes bæredygtigt, er status, at lige over 70 pct. af verdens befolkning har adgang til rent vand, som samtidig er let tilgængeligt. Der er dog fortsat næsten 850 mio. mennesker, der end ikke har basal vandadgang.

Et konkret dansk eksempel på fremme af mål 6 er vores indsats i Burkina Faso og Niger, hvor vand er en prioritet i landeprogrammerne. Vores mangeårige indsats bidrager til at sikre adgang til rent drikkevand året rundt på trods af perioder på op til 6-7 måneders tørke og til at opbygge relativt velfungerende nationale vandmyndigheder i en sådan grad, at vandsektoren vurderes blandt de mest velfungerende sektorer.

[Mål 7 – bæredygtig energi]

På mål 7 om tilgængelig, ren energi, rapporterer Generalsekretæren, at andelen af verdens befolkning med adgang til elektricitet er steget fra 78 pct. i 2000 til 87 pct. i 2016. Dog har stadigvæk næsten én milliard mennesker ikke adgang til elektricitet. Vedvarende energi udgør 17,5 pct. af verdens energiforbrug og stiger mere end andre energiformer. Meget positivt.

Et andet eks. er støtten til Den Afrikanske Udviklingsbanks fond for bæredygtig energi – SEFA. Fonden blev oprettet med et samlet offentligt indskud på 95 mio. USD, og har katalyseret ca. 1,7 mia. USD i private investeringer – svarende til en gearingsfaktor på 17. SEFA støtter bæredygtige energiprojekter med startkapital, og har bevilget midler til projekter i områder, hvor meget få mennesker har adgang til energi.

[Mål 11 – bæredygtige byer og lokalsamfund]

På mål 11 om bæredygtige byer og lokalsamfund fremhæver Generalsekretæren især, at den urbanisering, der finder sted i mange udviklingslande, er en stor udfordring for myndighederne. De skal sikre boliger, infrastruktur og håndtering af de miljømæssige konsekvenser af urbaniseringen. Andelen af verdens bybefolkning, der bor i slumområder er faldet fra 46 pct. i 1990 til 23 pct. i 2014, men pga. urbaniseringen er antallet af mennesker, der bor i slum, steget med næsten ¼ til ca. 881 millioner.

Danmark er aktiv på denne dagsorden og betragtes som verdensledende inden for bæredygtige byer og klimatilpasning. Danmark samarbejder med

C40, som er et netværk af verdens største byer, der arbejder for at bidrage til Paris-aftalen, om klimaplaner for 5 storbyer i Afrika og Asien. Indenfor myndighedssamarbejdet prioriterer vi også byudvikling og ”smart cities”. Århus Kommune samarbejder med Pretoria i Sydafrika og Udaipur i Indien, mens København er ved at forberede et samarbejde med Beijing.

[Mål 12 – ansvarligt forbrug og produktion]

På mål 12 om ansvarligt forbrug og produktion, rapporterer Generalsekretæren, at det er en udfordring at afkoble vækst fra ressourceudnyttelse samt at ressourceforbruget er steget i perioden siden 2000, hvilket har miljømæssige konsekvenser og er med til at udtømme naturressourcer.

Som et eksempel på dansk støtte til dette mål har Danmark i Bangladesh samarbejdet med en række store tekstilvirksomheder om at gøre produktionen mere bæredygtig ved at gennemføre ”Energy Audits”. ”Energy Audits” er ekspertgennemgange af fabrikker, der leverer anbefalinger til reduktion af vand- og energiforbrug, hvilket er med til at gøre produktionen mere bæredygtig – og økonomisk rentabel.

[Mål 15 – livet på land]

På mål 15 om livet på land fremhæves det, at den del af kloden, der er dækket af skov, fortsat er faldende. Det nævnes dog også, at farten, med hvilken skovrydningen finder sted, er faldende. Det fremhæves, at andelen af arter inden for både flora og fauna, der er udryddelsestruede, er stigen-

de, hvilket ofte skyldes landbrug, skovrydning, og ikke bæredygtig handel med og udnyttelse af ressourcer.

Gennem udviklingssamarbejdet har Danmark givet 435 mio. kr. til den Grønne Miljøfacilitet fra 2014-2018, der bidrager til bevarelse af den globale biodiversitet, ligesom vi som et eksempel på civilsamfundsniveau har støttet en organisation som Verdens Skove, der arbejder for både at reducere fattigdom blandt sårbare grupper, fremme skovbevarelse og forebygge klimaforandringer.

[Mål 17 – partnerskaber for handling]

På mål 17 om partnerskaber, som er et tværgående mål i dansk udviklings-samarbejde, efterspørger Generalsekretæren en accelereret indsats. Det fremhæves, at kun 5 lande lever op til FN-målet om at give mindst 0,7 af BNI i officiel udviklingsbistand, heriblandt Danmark.

Addis-erklæringen om verdensmålsfinansiering fremhæver specifikt behovet for, at privatsektoren bidrager til opnåelsen af verdensmålene gennem øget finansiering af bæredygtig udvikling. Den seneste rapport om opfølgningen på Addis-erklæringen slår fast, at mobiliseringen af private midler til investeringer i bæredygtig udvikling stiger. Men også, at en række lande, herunder de mindst udviklede, ikke modtager nok midler fra denne kilde til at dække behovet. Derfor understreges, at fortsat udviklingsbistand fortsat er afgørende nødvendigt.

Fra dansk side er vi meget langt fremme i at engagere den private sektor langt mere i partnerskaber for bæredygtig udvikling og i at bruge udviklingsbistanden som katalysator for mobilisering af private investeringer.

Netop i dag lancerer vi Verdensmålsfonden i regi af IFU, der med offentlige og private indskud på i alt samlet 6 milliarder kroner på sigt ventes at generere mindst 30 milliarder kroner i yderligere investeringer for bæredygtig udvikling. Et andet helt nyt initiativ er P4G – Partnering for Green Growth and the Global Goals, der har fået en flot start. Initiativet skal løfte partnerskaber, der kan accelerere, skalere og replicere grønne, markedsdrevne løsninger.

[Afslutning]

De årlige højniveaumøder er en god anledning til at gøre status for verdensmålene. Regeringen deltager ikke i år på ministerniveau, da Danmark ikke skal eksamineres. Men jeg glæder mig over, at der vil være en betydelig dansk delegation med deltagelse af flere MF'ere, danske civilsamsfundsorganisationer, ungedelegater og erhvervsliv.

Tak for ordet.